

Dějiny na mořském dně

Jedině k přihlížení tahu velryb nebo hejnům žraloků kladivounů se dá přirovnat síla zážitků spojených s vrakovým potápěním. V mořských hlubinách odpočívají až příliš výmluvné památníky dějin. Vzdálených i dramaticky současných.

Sáhnout si na dosud pevně nahuštěnou pneumatiku motocyklu v podpalubí lodi potopené v roce 1940. Proplout jídelnu trajektu, kde našlo smrt přes tisíc lidí. Anebo se držet pilotní sedačky bombardéru, který sedl na vodu a dodnes jsou v jeho vraku dobře vidět zásahy od německého flaku... „To jsou zážitky, které zpřístupňuje jediné vrakové potápění,“ láká instruktor vrakové specializace František Harant z klubu Divers.cz. Pro zkušené potápěče s dobrým vybavením prý nemusí být nepřístupná ani ponorka či strojovna hluboko uvnitř vraku velké dopravní lodi.

Nelepit se na strop

Vplout do vraku je moment, který „odřezává“ potápěče od přímé cesty zpět k hladině. Navíc uvnitř staré konstrukce je potřeba dokonale ovládat vlastní vyvážení, aby se člověk nesunul po podlaze, nebo naopak aby sám sebe „nepřilepil“ na strop. „V uzavřených prostorách je životně důležité pohybovat se jen s minimálním výkonem ploutví. Hrozí totiž zvření jemných usazenin a během vteřin pak klesá viditelnost třeba až na nulu!“ varuje před jedním z nejvážnějších vrakových nebezpečí František Harant.

Na palubě se tančí

Pro sebejisté potápěče čekají na dnech moří fascinující zážitky. Mezi nejslavnější vraky patří bezesporu Thistlegorm v Rudém moři – spojenecká zásobovací loď potopená v roce 1941 u Sinaje. Dosud má plné holdery vojenského materiálu a techniky. Přístupný je i ka-

Vrak lodi Thistlegorm je dostupný pro rekreační, avšak zkušené potápěče. Kvůli často se vyskytujícím mořským proudům musejí potápěči sestupovat pomocí lan, jež jsou uvázaná k vraku lodi, do hloubek 20 – 30 m.

pitánský můstek a stále výhružně ční z paluby kanony.

Jadran je plný vraků dopravních lodí, avšak žádná si v sobě neponechala dodnes tolik hrdosti jako Baron Gautsch. Vezl vese-

líci se oficíry c. k. císařské armády, když kapitán najel na vlastní minu. Proplujte salonek, nahlédněte do kajut i kuchyně a pak u dna osahajte dosud ostré hrany díry v boku, vyrvané výbušnou nástrahou.

Nejslavnější vraky

Thistlegorm Rudé moře, Egypt

Vrak 126 metrů dlouhé dopravní lodi s plným podpalubím vojenských vozidel, motorek, bot, munice. Na palubě nese lokomotivu, děla, torpéda.

Baron Gautsch

Jaderské moře, Chorvatsko

Osobní parník potopený během 1. světové války. Nezodpovědný kapitán najel na vlastní minu.

Narvik, sever Norska

Ve fjordech Narviku v severním Norsku leží na dně více než deset

perfektně zachovalých německých torpédoborců.

Salem Express Rudé moře, Egypt

Fascinující památník obrovské námořní tragédie – trajekt potopený v roce 1991 připravil o život stovky poutníků vracejících se z Mekky.

Rubis, Středozemní moře, Francie

Ponorka, kterou v roce 1956 úmyslně potopila vlastní posádka. Na dně leží neporušená.

Bombardér B-17 Středozemní moře, Korsika

Vrak letadla je vždy pro vrakové potápěče perlou do sbírky.

Poznámka: Světová moře a oceány skrývají další stovky fascinujících vraků – například potopené japonské válečné lodi v Tichomoří, antická obchodní plavidla s nákladem amfor v Egejském moři nebo časem netknuté vraky v Baltu. Do našeho přehledu jsme ale nominovali ty, které lze zhlédnout bez cesty přes půl zeměkoule, speciálního výcviku a sady zvláštních povolení.